

Helsingin seudun | 1 toimialakatsaus | 08

3.3.2008

- 2 SUHDANNEKUVA
- 3 HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE
- 4 TOIMIALOJEN VERTAILU
- 6 TEOLLISUUS
- 7 RAKENTAMINEN
- 8 KAUPPA
- 9 MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA
- 10 RAHOITUSTOIMINTA
- 11 PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE
- 12 LIIKENNE
- 13 PALVELUT KOTITALOUKSILLE
- 14 JULKINEN HALLINTO JA HYVINVOINTIPALVELUT
- 15 VAIHTUVA TEEMA: VÄESTÖKEHITYS HELSINGIN SEUDULLA

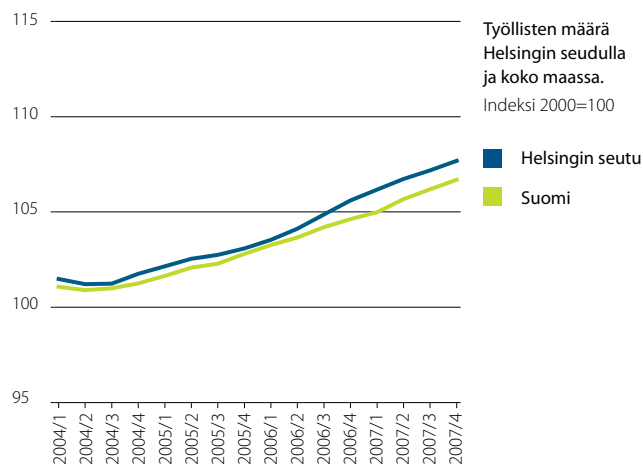
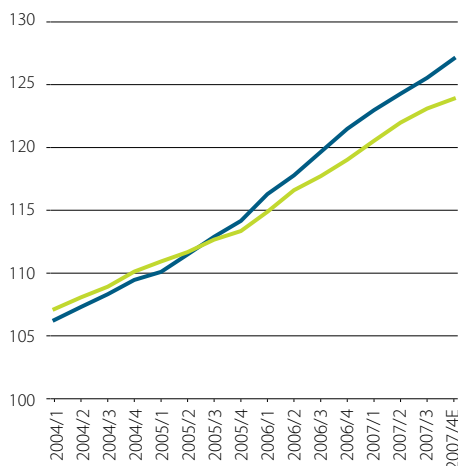
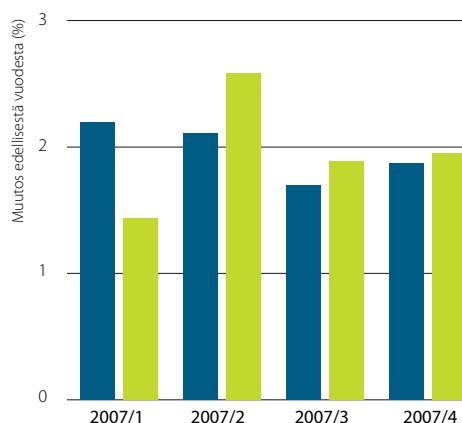
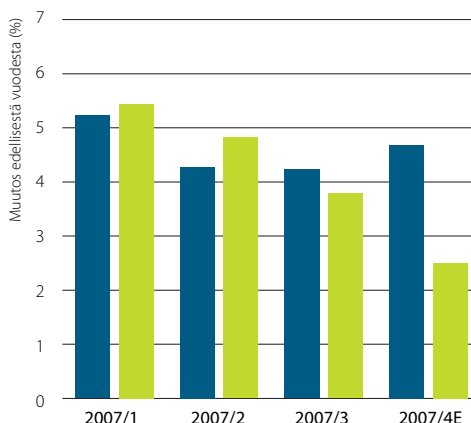
Helsingin seudun talouden vakaa nousu jatkuu viime vuoden viimeiselle neljännekselle asti. Sekä jalostus että palvelut pysyivät kasvuvuoralla.

Tuotanto kasvoi Helsingin seudulla ennakoarvion mukaan 4,7 % edellisvuodesta vuoden 2007 neljännellä neljänneksellä. Talouden kasvun hidastuminen kääntyi hienoiseksi nousuksi vuoden lopulla ja aikaisempienkin neljännesten kasvuarvot korjautuivat vähän ylöspäin. Kasvu oli laajapohjaista ja perustui sekä jalostusaloihin että palveluihin. Tuotanto kasvoi Helsingin seudulla vähän nopeammin kuin koko maassa viime vuoden jälkipuolella, kun alkuvuonna suhde

oli päinvastainen. Koko vuoden 2007 tuotannon kasvuarvio Helsingin seudulla oli ennakoarvion mukaan 4,6 %, noin puoli %-yksikköä enemmän kuin koko maassa. Vuodesta 2000 seudun tuotanto on kasvanut 27 %, kun koko maassa nousua on kertynyt 24 %.

Helsingin seudun työllisten määrä nousi 1,9 % – saman verran kuin koko maassa – viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Myös työllisyysessä kasvu kiihtyi hieman vuoden lopulla. Koko vuoden 2007 keskimääräinen työllisyyskasvu oli 2 % Helsingin seudulla, kuten myös koko maassa. Seudulla sijaitsevien työpaikkojen määrä nousi selvästi enemmän kuin seudulla asuvien työllis-

ten määrä. Työpaikat lisääntyivät viime vuonna Helsingin seudulla 2,3 % ja pääkaupunkiseudulla peräti 3,1 % edellisvuodesta. Nettopendelöinti pääkaupunkiseudulle kehyskunnista ja seudun ulkopuolelta kasvoi voimakkaasti vuonna 2007. Helsingin seudulla oli keskimäärin 681 000 työllistä viimeksi kuluneen vuoden aikana. Vuodesta 2000 työllisten määrä on noussut Helsingin seudulla 7,7 % ja koko maassa prosenttiyksikön vähemmän eli 6,7 %.

Helsingin seudun toimialarakenne

Helsingin seutu koostuu pääkaupunkiseudusta ja kehysalueesta. Helsingin seudulla asuu 24 % koko maan väestöstä, sijaitsee 29 % maan työpaikoista ja tuotetaan 33 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudulla (12 kunnan alue) asui vuoden 2007 lopussa 1 279 000 henkeä. Asukasmäärä kasvoi vuonna 2007 noin 14 000 eli 1,1 %. Seudulla oli noin 681 000 työllistä ja noin 722 000 työpaikkaa vuonna 2007 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan. Työllisten määrä kasvoi viime vuonna noin 13 000 (2,0 %) ja työpaikkojen noin 16 000 (2,3 %). Alueen tuotannon arvonlisäys oli viime vuonna noin

50 miljardia euroa, jossa oli kasvua edellisestä vuodesta arviolta 4,6 %.

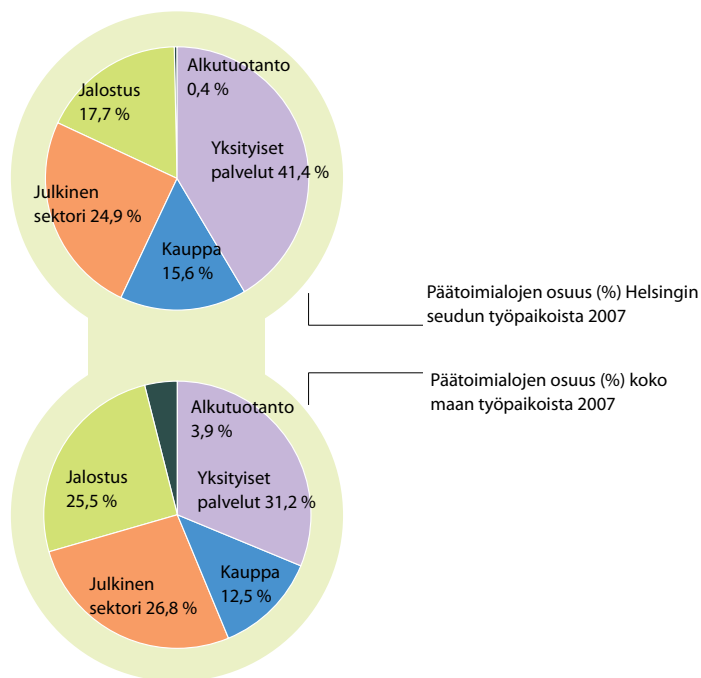
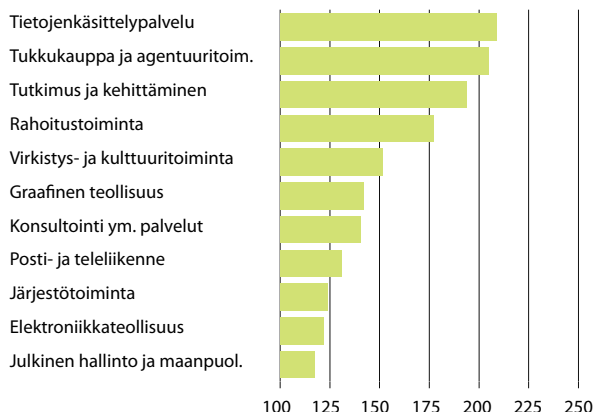
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen, työpaikoista 18 % on jalostuksessa, 57 % kaupan ja muiden yksityisten palveluiden aloilla sekä 25 % julkisessa hallinnossa ja hyvinvointipalveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden yksityisten palvelualojen osuus on Helsingin seudulla tuntuvasti suurempi kuin koko maassa. Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalvelujen työpaikkaosuus on seudulla hieman pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti alhaisempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys on Helsingin seudulla lähes olematon.

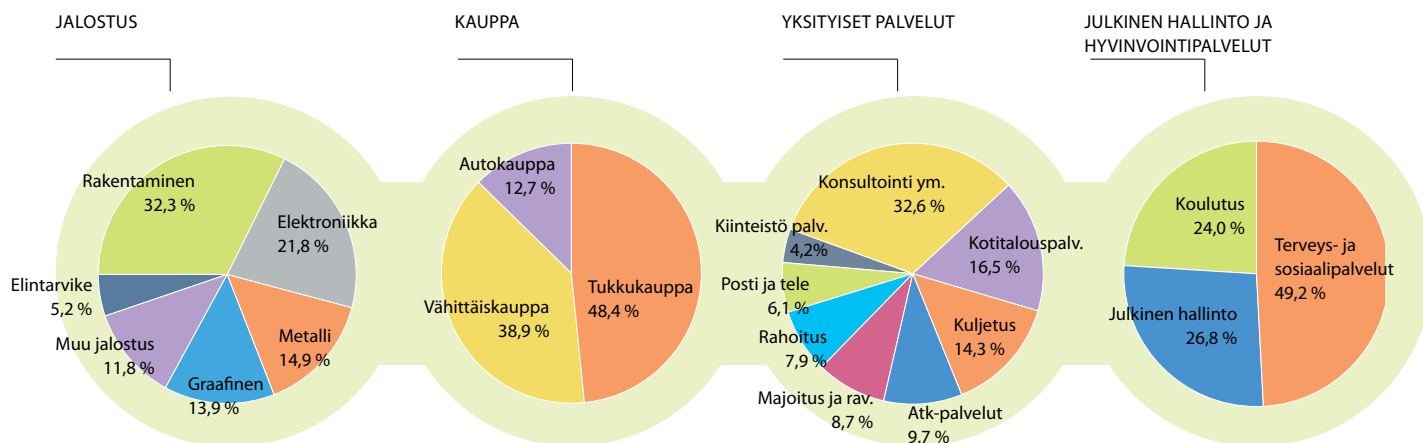
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden erikoistumisindeksien perusteella Helsingin seutu on vahvimmin suuntautunut erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen ja palveluihin, tutkimukseen ja kehittämiseen, logistiikkaan sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti kaikista muista Suomen suurista kaupunkialueista.

Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat
Indeksi, koko maa = 100

Työpaikkojen toimialajakauma
Helsingin seudun päätoimialoilla

Toimialojen vertailu

Liikevaihto/tuotannon volyymi, palkkasumma, henkilöstömäärä ja työllisyys

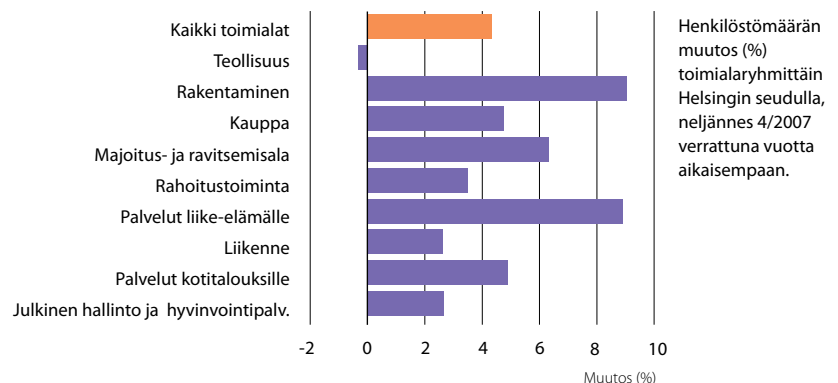
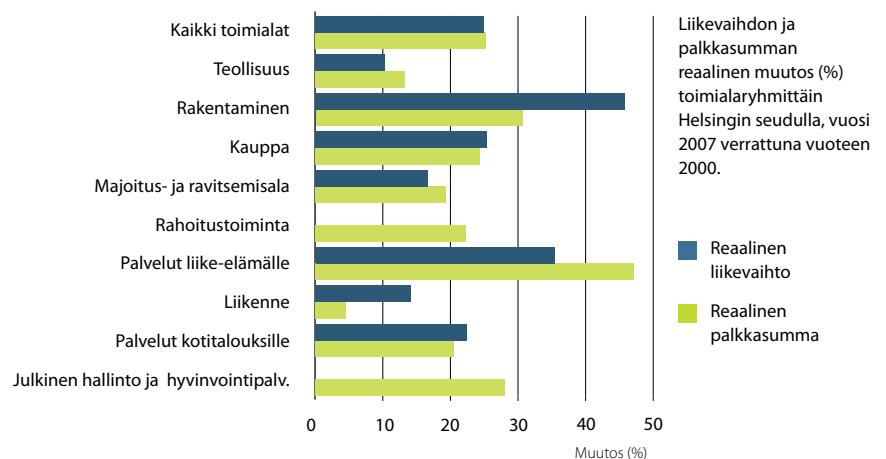
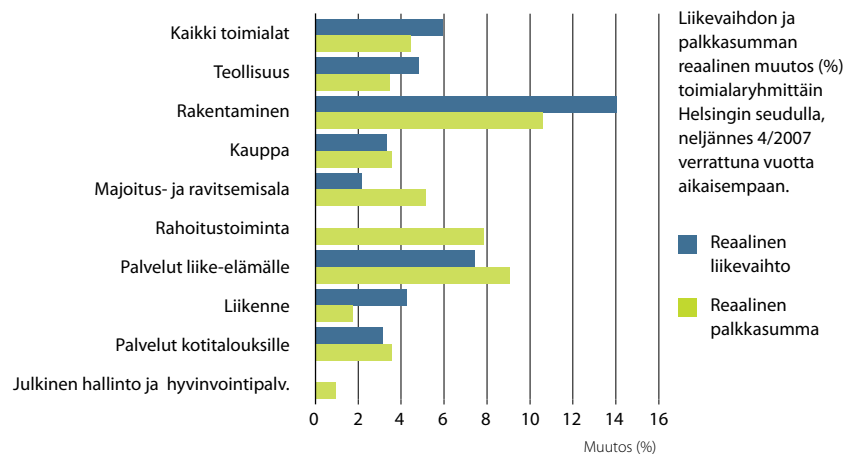
Rakentaminen ja liike-elämän palvelut olivat Helsingin seudun nopeimmin kasvaneet alat viime vuoden loppupuolella. Palkkasumman perusteella myös rahoitustoiminta on nousut uudelleen kasvualaksi.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina reaalista liikevaihtoa sekä reaalista palkkasummaa (rahoitustoiminnassa sekä julkisessa hallinnossa ja hyvinvointipalveluissa ainoastaan palkkasummaa).

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan reaalisesti 6 % edellisvuodesta vuoden 2007 neljännellä neljänneksellä. Kaikilla toimialoilla liikevaihto kasvoi selvästi inflaatiota nopeammin. Liikevaihdon kasvu jatkui nopeana rakennusallalla, jossa reaalista kasvua oli 14 %. Liike-elämän palveluissa liikevaihto nousi ennakoarvion mukaan yli 7 %, teollisuudessa lähes 5 % ja liikenteessä yli 4 %. Kaupassa ja kotitalouksien palveluissa liikevaihto kasvoi yli 3 % ja majoitus- ja ravitsemisallalla runsaat 2 %. Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu palkkasumma lisääntyi ennakoarvion mukaan reaalisesti 4,5 % edellisestä vuodesta. Nousu oli poikkeuksellisen suuri aikaisempiin neljänneksiin verrattuna. Loppuvuoden palkankorotukset näkyivät selvästi kasvuluvuissa. Palkkasumma lisääntyi reaalisesti kaikilla aloilla, eniten rakennusallalla (10,5 %), liike-elämän palveluissa (9 %) ja rahoitustoiminnassa (8 %).

Vuoteen 2000 verrattuna rakentamisen liikevaihto on kasvanut toimialoista reaalisesti eniten, 46 %. Liike-elämän palvelut ovat yltäneet yli kolmanneksen kasvuun. Kaupan liikevaihto on kasvanut neljänneksen ja kotitalouksien palveluiden liikevaihto yli viidenneksen. Teollisuudessa kasvu on ollut pienempää kuin muilla toimialoilla. Myös palkkasumat ovat kasvaneet reaalisesti kaikilla toimialoilla vuodesta 2000. Voimakkainta palkkasumman nousu on ollut liike-elämän palveluissa ja seuraavaksi nopeinta rakennusallalla sekä julkisessa hallinnossa ja hyvinvointipalveluissa.

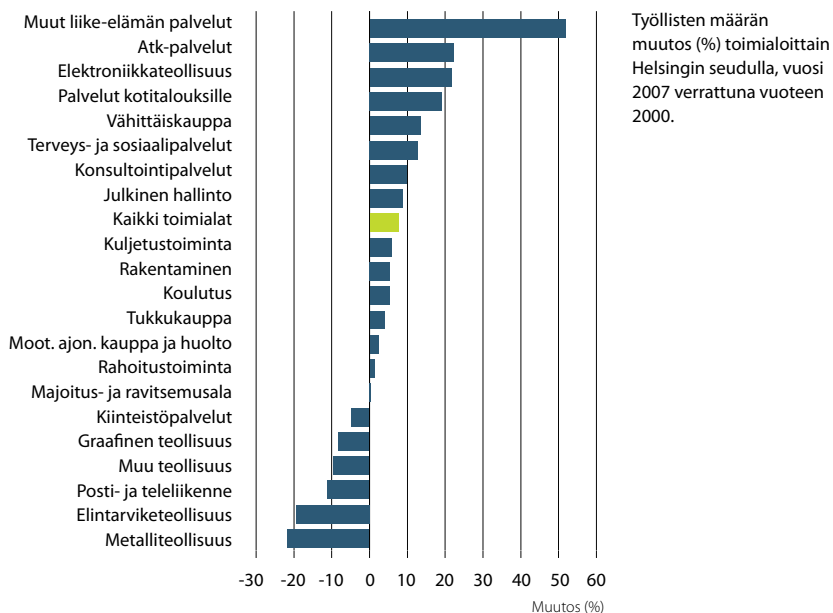
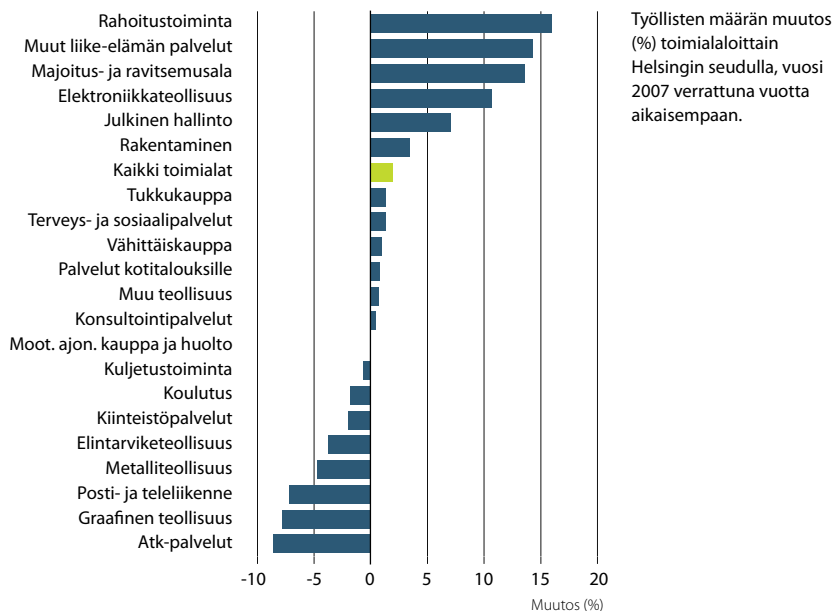
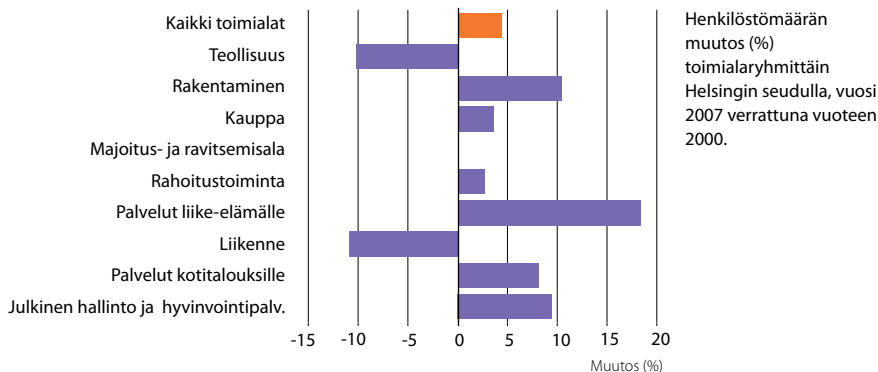
Henkilöstömäärä päätoimialoilla

Henkilöstömääräindikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää. Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi peräti 4,4 % vuotta aikaisemmasta, enemmän kuin vuosiin. Liike-elämän palveluissa ja rakentamisessa henkilöstömäärä nousi päätoimialoista selvästi eniten, noin 9 %. Myös majoitus- ja ravitsemisalalla, kaupassa ja kotitalouksien palveluissa henkilöstömäärä oli vahvassa kasvussa. Teollisuus oli ainoa päätoimiala, jossa henkilöstömäärä ei noussut viime vuoden lopulla. Vuodesta 2000 Helsingin seudun yritysten henkilöstömäärä on noussut noin 4,5 % eli vähemmän kuin seudun työllisten määrä. Henkilöstömäärä on noussut eniten liike-elämän palveluissa ja varsin paljon myös rakentamisessa, julkisessa hallinnossa ja hyvinvointipalveluissa sekä kotitalouspalveluissa. Sen sijaan teollisuuden ja liikenteen henkilöstömäärät ovat tuntuvasti alemmalla tasolla kuin vuonna 2000.

Työllisyyden muutos toimialoittain

Tarkemmalla toimialatasolla työllisyyden kehitystä voidaan seurata Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedoilla, jotka kuvaavat Helsingin seudulla asuvien työllisten henkilöiden määrää. Käsitteiden ja tietolähteiden eroista johtuen työllisten määrän muutokset poikkeavat monilla toimialoilla henkilöstömäärän muutoksista. Viimeksi kuluneen vuoden aikana työllisten määrä kasvoi eniten rahoitustoiminnassa, muissa liike-elämän palveluissa (joihin sisältyy mm. työvoiman vuokraus) sekä majoitus- ja ravitsemisalalla. Kasvu oli vahvaa myös elektroniikkateollisuudessa, julkisessa hallinnossa ja rakentamisessa. Sen sijaan atk-palveluissa, graafisessa teollisuudessa sekä posti- ja teleliikenteessä työllisten määrä supistui huomattavasti.

Vuoteen 2000 verrattuna työllisyys on kasvanut eniten muissa liike-elämän palveluissa ja vahvas- ti myös atk-palveluissa, elektroniikkateollisuudessa ja kotitalouksien palveluissa. Työllisyys on vähentynyt eniten metalliteollisuudessa ja elintarviketeollisuudessa.

Teollisuus

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu

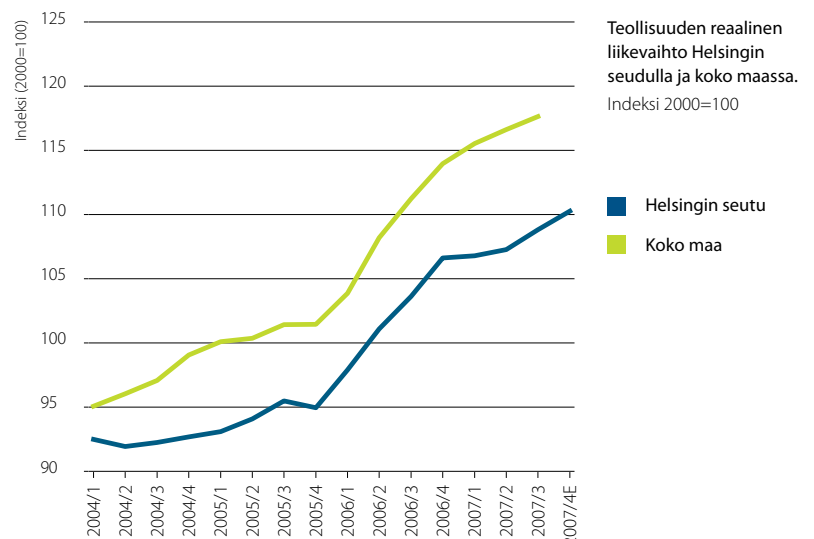
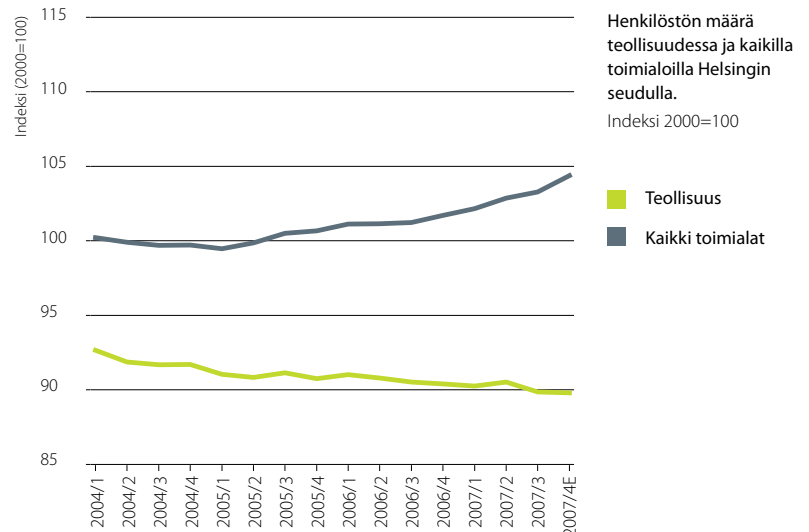
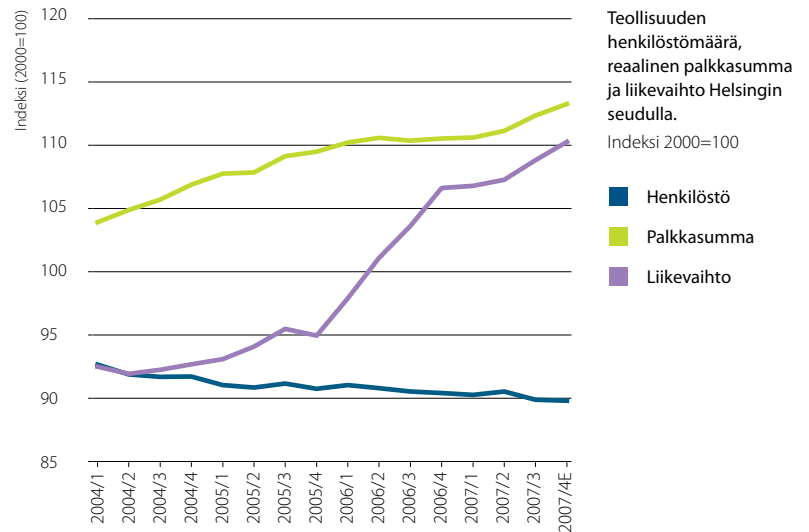
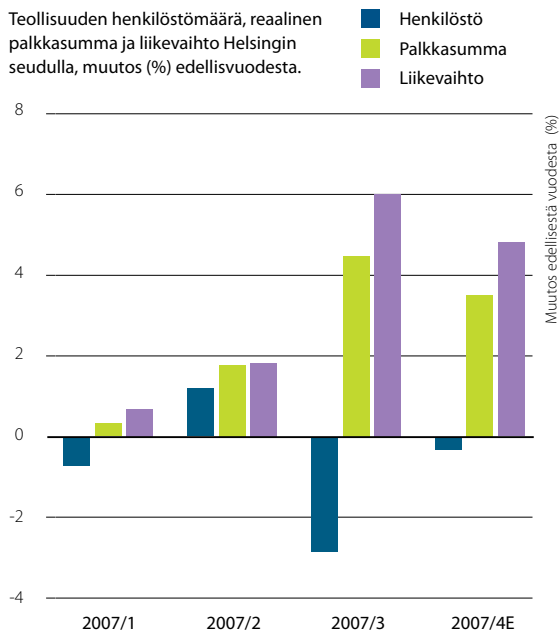
Teollisuusyritysten liikevaihto ja palkkasumma kasvoivat kohtuullisesti Helsingin seudulla viime vuoden lopulla.

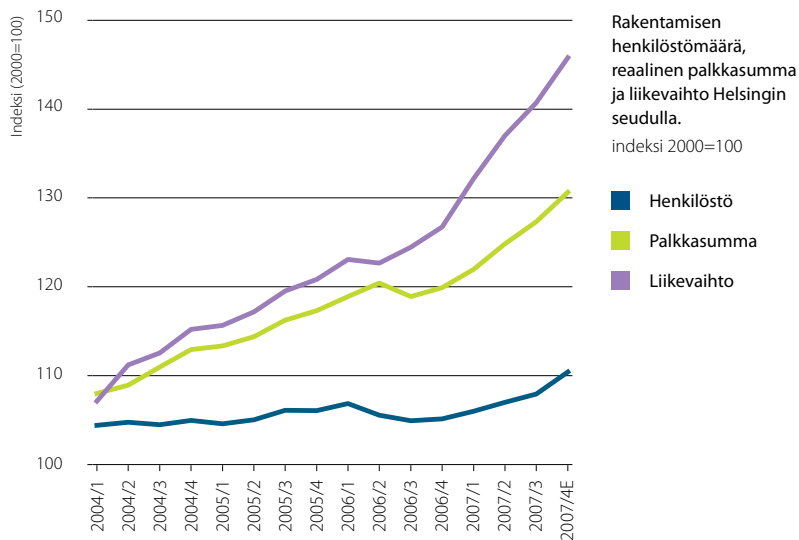
Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten reaalin liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan lähes 5 % vuoden 2007 neljännellä neljänneksellä. Myös edellisten neljännesten luvut korjautuivat huomattavasti ylöspäin aikaisempien katsausten ennakoarvioihin verrattuna. Uusimman arvion mukaan Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto kasvoi kohtuullisen vahvasti viime vuoden jälkipuolella alkuvuoden heikomman jakson jälkeen. Silti Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto on jäänyt selvästi jälkeen koko maan trendistä. Vuodesta 2000 Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto on noussut reaalisesti 10 %.

Teollisuuden palkkasumma nousi reaalisesti 3,5 % viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Edellisten neljännesten kasvuluvut korjautuivat ylöspäin myös palkkasumman osalta. Sen sijaan teollisuuden henkilöstömäärä supistui hieman edellisvuodesta viime vuoden lopulla. Vuodesta 2000 teollisuuden palkkasumma on noussut reaalisesti 13 % ja henkilöstömäärä laskenut 10 %.

Teollisuusyritykset työllistivät työvoimatutkimuksen mukaan Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 86 000 henkeä.

Teollisuuden henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

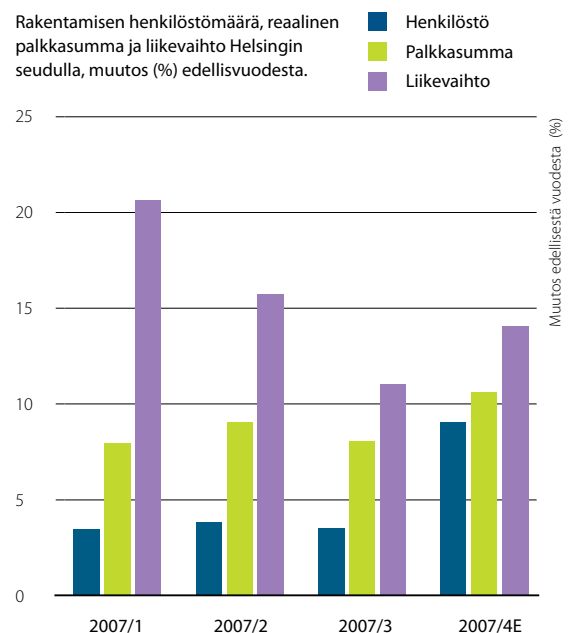
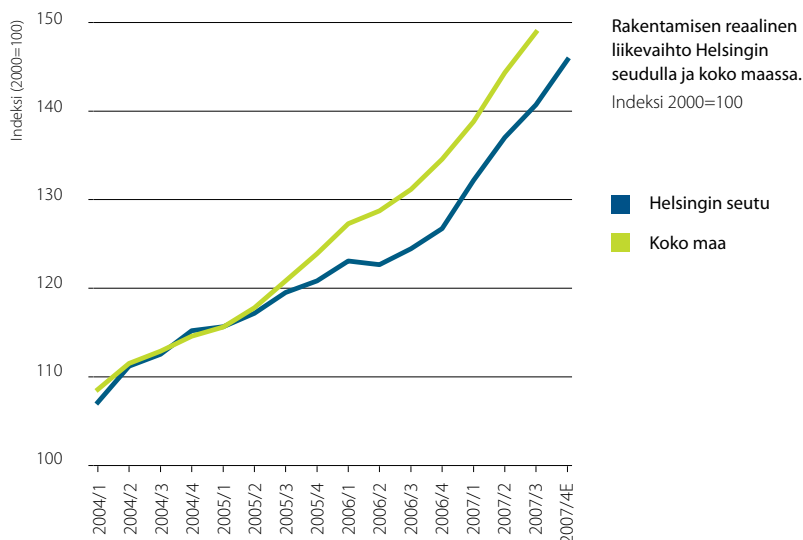
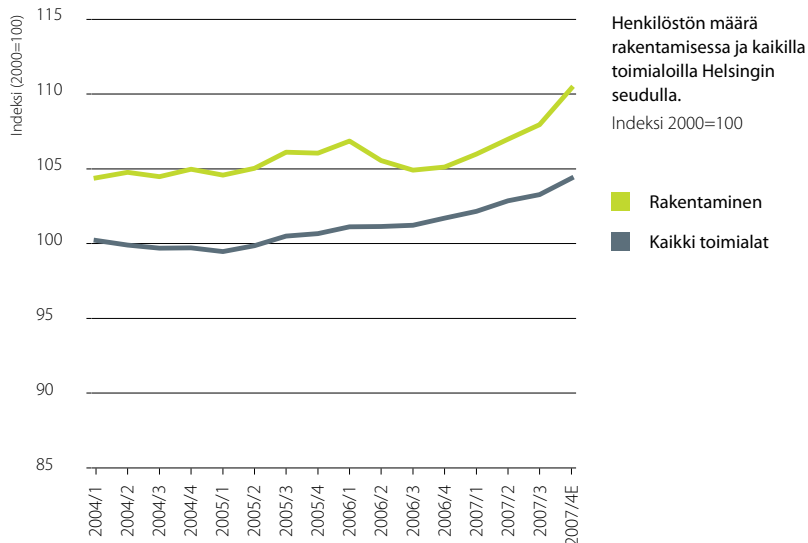

Rakennusalan liiketoiminnan kasvu jatkui kaikkien indikaattoreiden mukaan vahvana viime vuoden loppuun asti.

Rakennusalan liiketoiminnan kasvu kiihtyi uudelleen vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Ennakoarvion mukaan alan liikevaihto nousi reaalisesti 14 % edellisvuodesta. Rakentamisen liikevaihto on noussut jo pitkään selvästi nopeammin kuin millään muulla päätoimialalla. Alan trendi on viime vuosina ollut yhdenmukainen Helsingin seudun ja koko maan yrityksillä, lukuun ottamatta vuoden 2006 notkahdusta Helsingin seudulla. Vuodesta 2000 alan liikevaihto on kasvanut seudulla reaalisesti yli 45 %.

Rakennusyritysten palkkasumma kasvoi reaalisesti lähes 11 % ja henkilöstömäärä 9 % vuoden 2007 neljänneksellä. Myös palkkasumman ja henkilöstön kasvu on ollut rakentamisessa jo pitkään selvästi nopeampaa kuin seudun toimialoilla keskimäärin. Vuodesta 2000 rakennusalan palkkasumma on noussut reaalisesti 31 % ja henkilöstömäärä yli 10 %.

Rakennusala työllisti työvoimatutkimuksen mukaan Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 36 000 henkeä.

Kauppa

Vähittäiskauppa, tukkukauppa, agentuuritoiminta, moottoriajoneuvojen kauppa ja huolto, polttoaineen vähittäismyynti

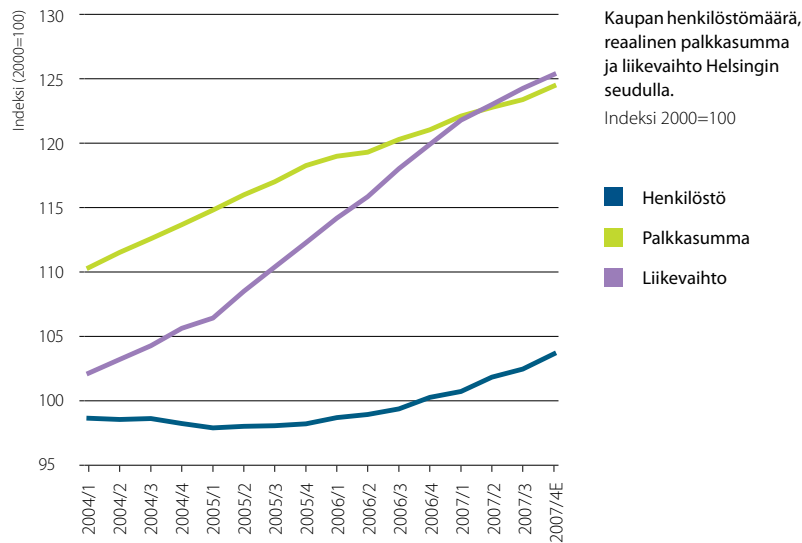
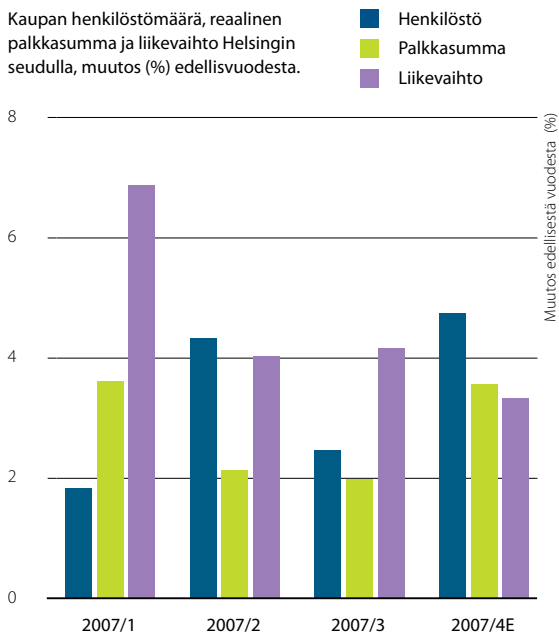
Kaupan liiketoiminnan vakaa ja vahva kasvu jatkui edelleen autokaupan hiljenemistä lukuun ottamatta.

Kaupan liiketoiminta on kasvanut Helsingin seudulla vaakaasti jo useita vuosia. Liikevaihdon kasvu hidastui hieman vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä, reaalia nousua oli runsaat 3 % edellisvuodesta. Kasvua hidasti lähinnä autokaupan hiljeneminen viime vuoden lopulla vuodenvaihteessa voimaan tulleen autoverouudistuksen vuoksi. Sen sijaan vähittäiskaupassa ja tukkukaupassa kasvu jatkui vahvana alkuvuoden tahtiin. Kaupan liikevaihdon trendi on ollut täysin samanlainen Helsingin seudulla ja koko maassa viimeiset neljä vuotta. Vuodesta 2000 alkanut liikevaihto on noussut Helsingin seudulla reaalisesti neljänneksen.

Kaupan palkkasumma nousi reaalisesti vajaat 4 % ja henkilöstömäärä lähes 5 % edellisvuodesta viime vuoden neljännellä neljänneksellä. Vuodesta 2000 alkanut palkkasumma on noussut neljänneksen, suhteellisesti saman verran kuin liikevaihto. Henkilöstömäärä on noussut samana aikana alle 4 %. Kauppa on kaikissa suhteissa keskiarvoa Helsingin seudulla, sillä sekä liikevaihto, palkkasumma että henkilöstömäärä ovat kasvaneet lähes saman verran kuin kaikilla toimialoilla keskimäärin vuoteen 2000 verrattuna.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialat työllistivät viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 106 000 henkeä Helsingin seudulla.

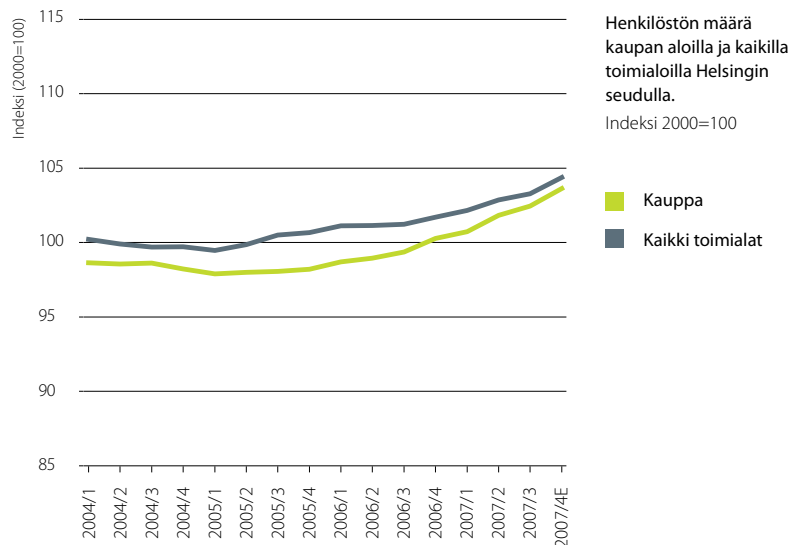
Kaupan henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Kaupan henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla.

Indeksi 2000=100

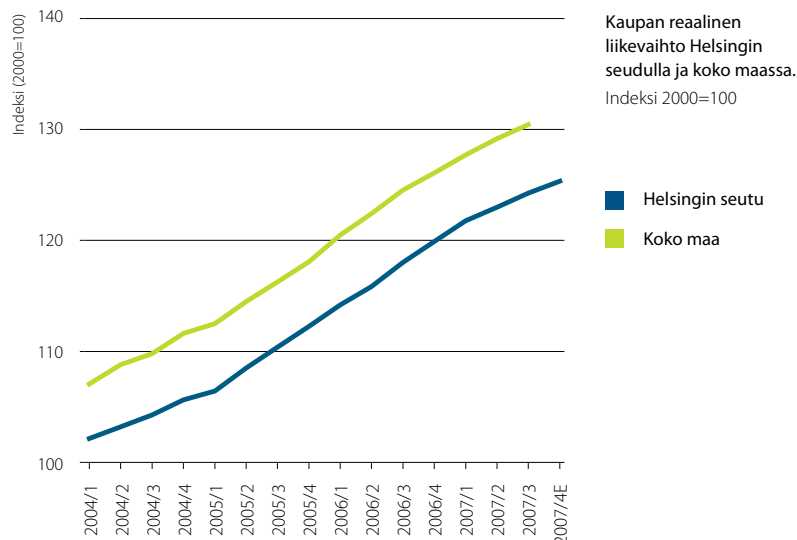
Henkilöstö
Palkkasumma
Liikevaihto

Henkilöstön määrä kaupan aloilla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

Indeksi 2000=100

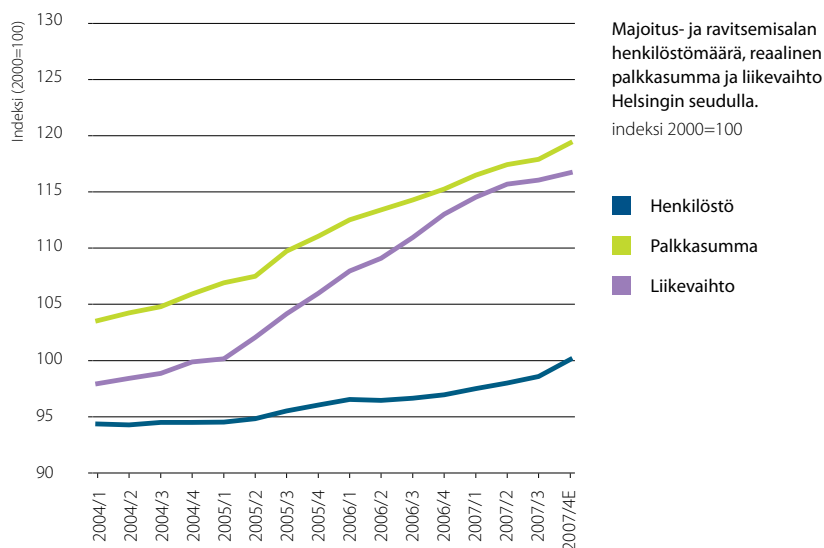
Kauppa
Kaikki toimialat

Kaupan reaalin liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

Indeksi 2000=100

Helsingin seutu
Koko maa

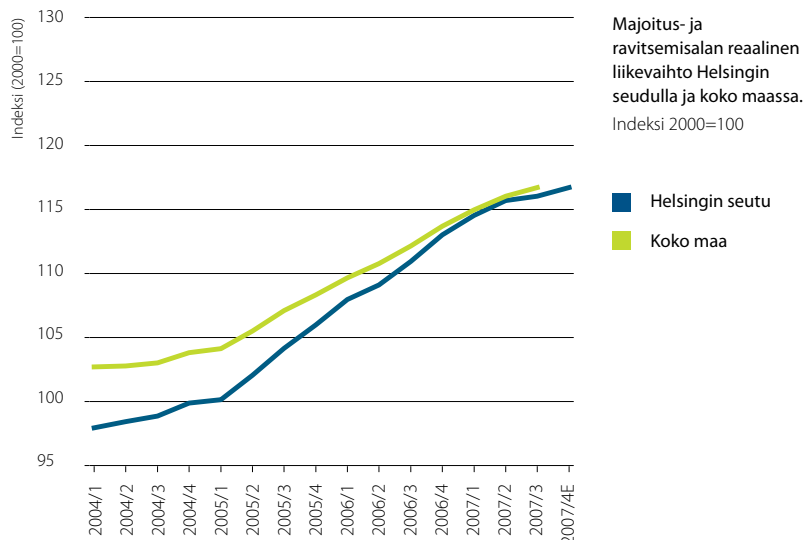
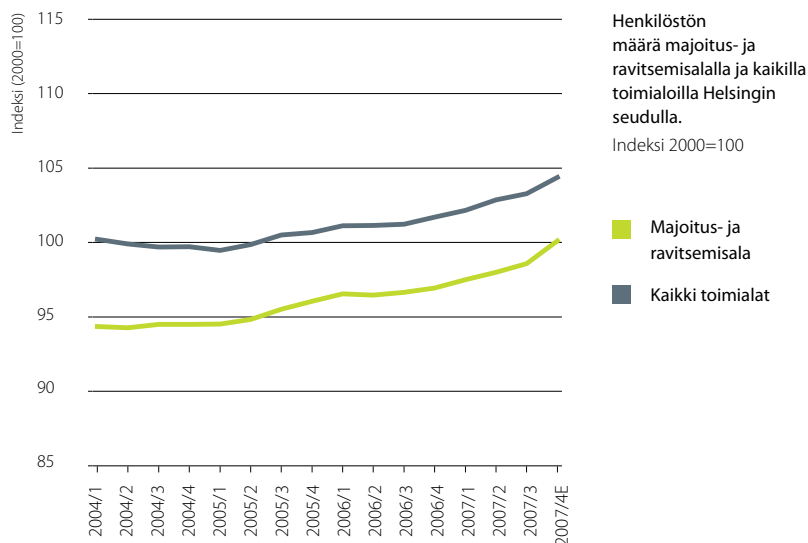

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstömäärä ja palkkasumma kasvoivat nopeasti viime vuoden lopulla.

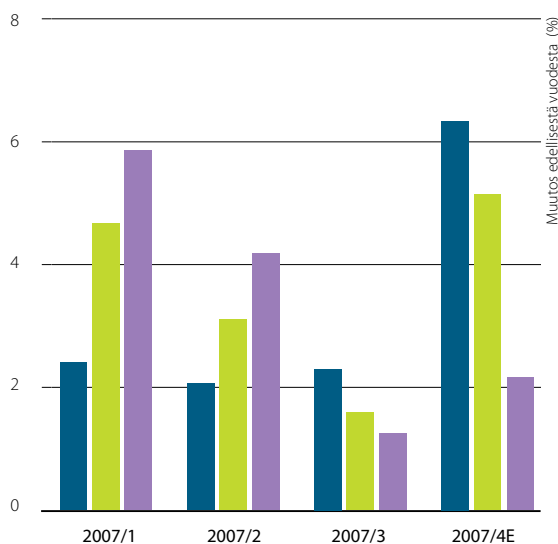
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihto nousi ennakoarvion mukaan reaalisesti runsaat 2 % edellisvuodesta vuoden 2007 neljännellä neljänneksellä. Liikevaihdon kasvu oli viime vuoden jälkipuolella vaatimatonta kuin alkupuolella, mutta se johtunee osittain edellisen vuoden jälkipuolen korkeasta tasosta. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla nopeammin kuin koko maassa viimeiset neljä vuotta ja sitä edeltänyt jälkeen jääminen on kurotunut umpeen. Vuodesta 2000 majoitus- ja ravitsemistoiminnan reaalin liikevaihto on noussut reaalisesti 17 %.

Toimialan palkkasumma nousi reaalisesti noin 5 % ja henkilöstömäärä yli 6 % edellisvuodesta viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kummankin indikaattorin kasvu oli vuoden lopulla selvästi nopeampaa kuin aikaisempina neljänneksinä. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumma on noussut viidenneksen vuodesta 2000, suhteellisesti hieman enemmän kuin alan liikevaihto. Alan henkilöstömäärä on viime vuosina noussut suunnilleen samaa tahtia kuin seudun kaikilla toimialoilla keskimäärin, vaikka vuoteen 2000 verrattuna ala on jäänyt muista jälkeen. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan henkilöstömäärä oli viime vuonna samalla tasolla kuin vuonna 2000.

Majoitus- ja ravitsemisala työllisti työvoimatutkimuksen mukaan noin 24 000 henkeä Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Rahoitustoiminta

Rahoitus, vakuutustoiminta, rahoitusta palveleva toiminta

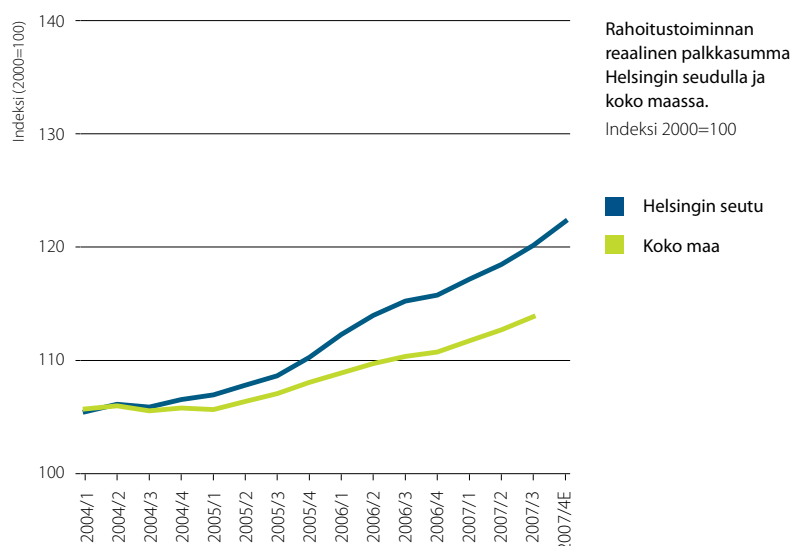
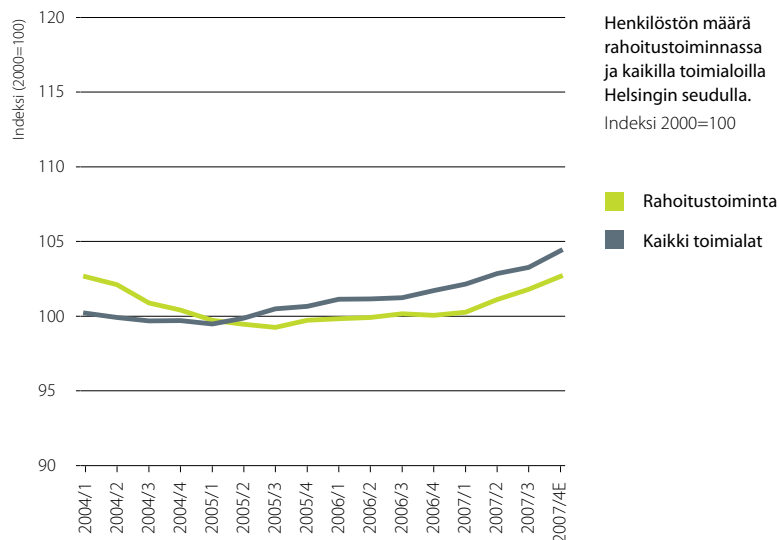
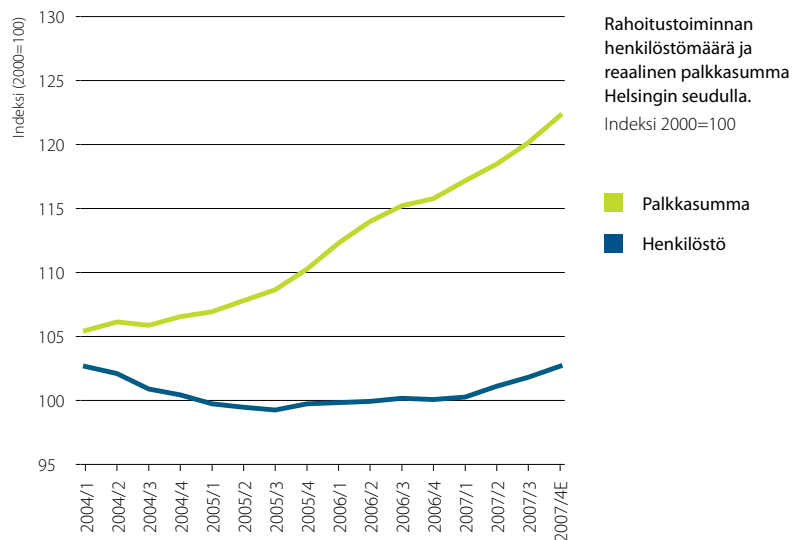
Rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu kiihtyi edelleen viime vuoden lopulla.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman nousu kiihtyi viime vuoden loppua kohti ja kasvu oli selvästi nopeampaa kuin toimialoilla keskimäärin. Ennakoarvion mukaan rahoituslalla maksettiin palkkoja reaalisesti lähes 8 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Alan palkkasumma on noussut Helsingin seudulla jo usean vuoden ajan nopeammin kuin koko maassa. Vuodesta 2000 realista kasvua on kertynyt 22 %.

Myös rahoitusalan henkilöstömäärän vakaa kasvu jatkui viime vuoden loppuun asti. Viimeisellä neljänneksellä alan henkilöstömäärä nousi 3,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Viime vuonna alan henkilöstömäärä kasvoi suunnilleen samaa tahtia kuin kaikilla toimialoilla keskimäärin. Vuodesta 2000 alan henkilöstö on kasvanut noin 2,5 %.

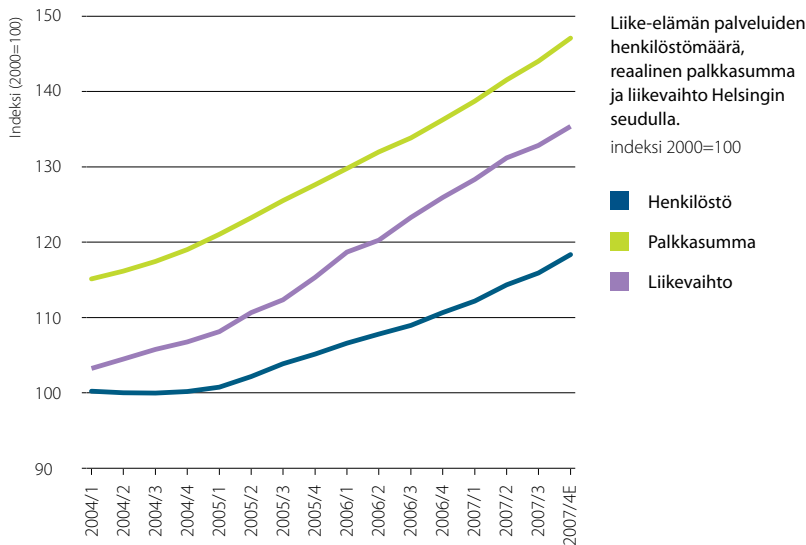
Rahoitustoiminta työllisti työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 25 000 henkeä Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstömäärä ja reaalin palkkasumma Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Palvelut liike-elämälle

Kiinteistöpalvelut, vuokrauspalvelut, tietojenkäsittely-, tutkimus- ja konsultointipalvelut, muu liike-elämää palveleva toiminta

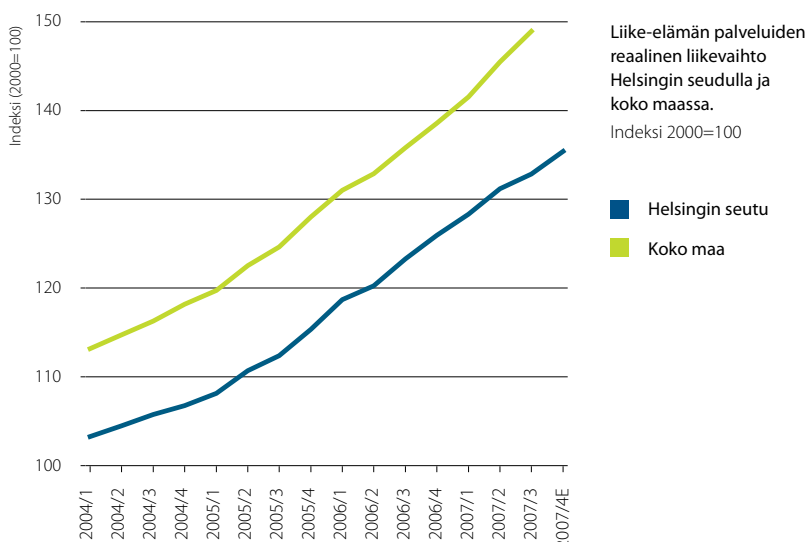
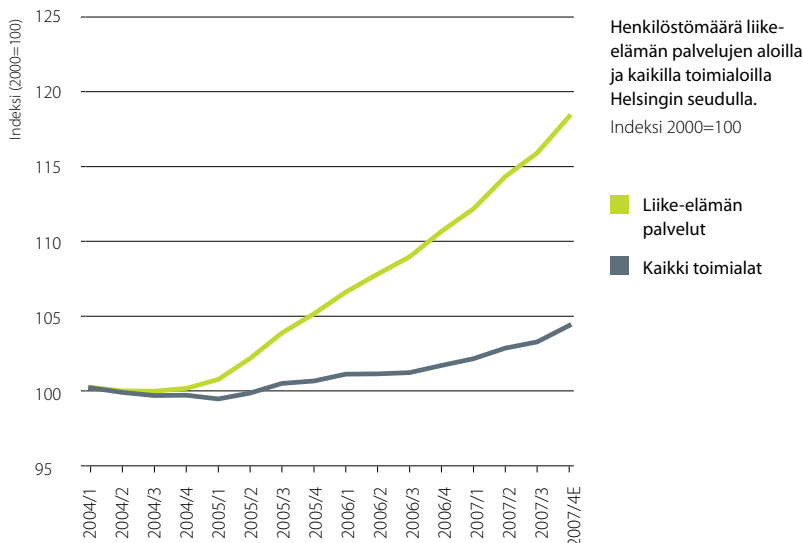

Liike-elämän palveluiden liiketoiminnan vakaa ja vahva kasvu jatkui koko viime vuoden ajan.

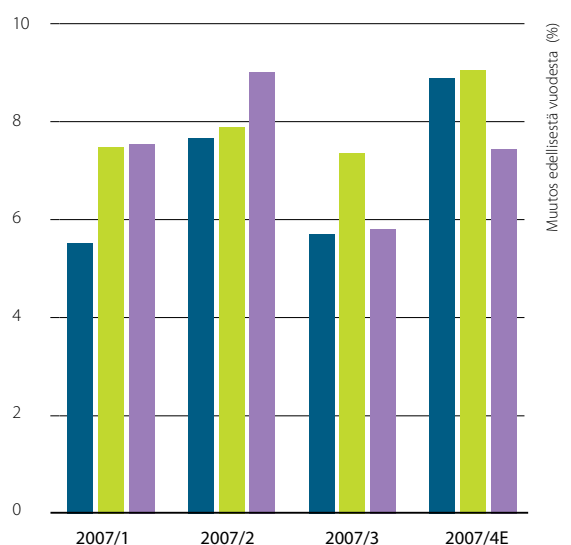
Liike-elämän palvelut oli viime vuonna rakennusalan ohella Helsingin seudun talouskasvun kärkiala. Jo neljä vuotta kestänyt liikevaihdon vakaa ja vahva kasvu jatkui vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä: reaalisesti kasvua oli ennakoarvion mukaan noin 7,5 % edellisvuodesta. Vuodesta 2000 alan liikevaihto on noussut reaalisesti 35 %. Toimialan liikevaihdon trendi on ollut Helsingin seudulla viime vuosina samanlainen kuin koko maassa. Kuitenkin vuoteen 2000 verrattuna ala on kasvanut seudulla hitaammin kuin valtakunnallisesti, koska 2000-luvun alkuvuosien taantuma koetelti erityisesti Helsingin seutua.

Liike-elämän palveluiden palkkasumma ja henkilöstömäärä kasvoivat liikevaihtoa nopeammin viime vuoden lopulla. Neljännellä neljänneksellä alan palkkasumma nousi reaalisesti noin 9 % vuotta aikaisemmasta. Henkilöstömäärä nousi lähes saman verran. Vuodesta 2000 alan palkkasumma on noussut reaalisesti jo 47 %, enemmän kuin millään muulla toimialalla. Palkkasumma on pitkällä ajalla noussut nopeammin kuin liikevaihto, vaikka ero on kavennut viime vuosina. Alan henkilöstömäärä on kasvanut yli 18 % vuodesta 2000, sekin tuntuvasti enemmän kuin millään muulla päätoimialalla.

Työvoimatutkimuksen mukaan palveluja liike-elämälle tuottavat yritykset työllistivät viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla noin 126 000 henkeä.

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Liikenne

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmailiikenne, liikennettä palveleva toiminta, varastointi, matkatoimistot, posti- ja teleliikenne

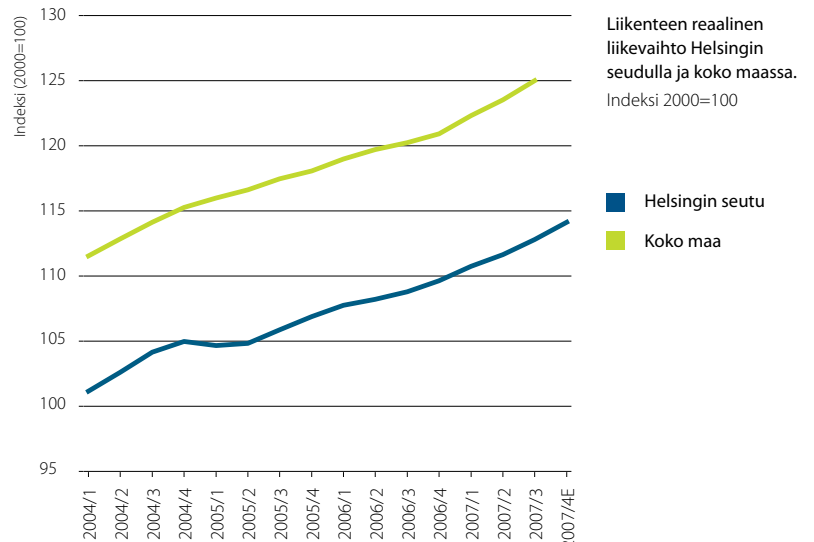
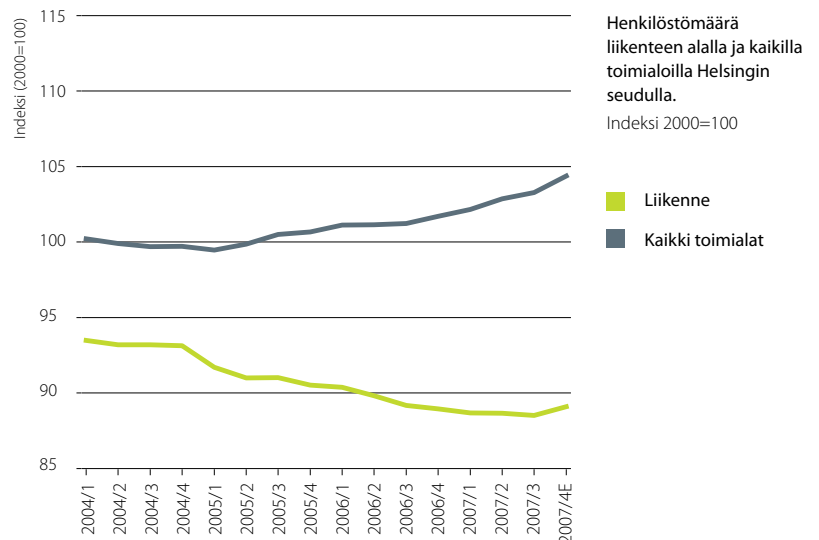
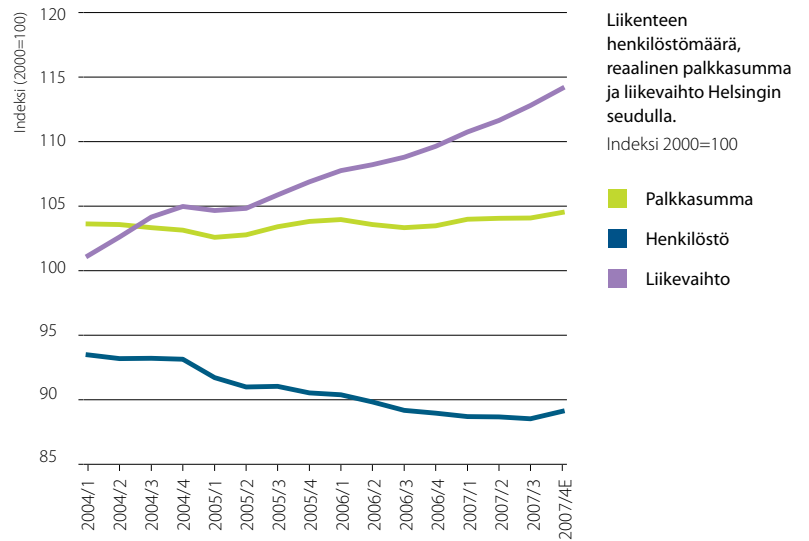
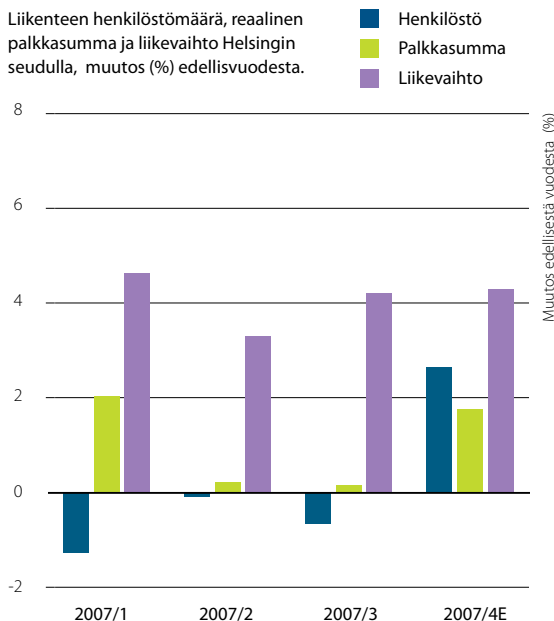
Liikenteen toimialan liikevaihdon kasvu jatkui vakaina ja henkilöstömäärä kääntyi nousuun.

Helsingin seudun liikenneyritysten liikevaihdon kasvu jatkui edelleen vakaana: ennakoarvion mukaan reaalia kasvua oli yli 4 % edellisvuodesta viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kasvu oli samalla tasolla koko viime vuoden ajan. Viime vuosina Helsingin seudun liikenneyritysten liikevaihdon kehitys on noudatellut koko maan trendiä. Kuitenkin vuoteen 2000 verrattuna ala on kasvanut Helsingin seudulla hitaammin kuin koko maassa. Viimeisen vuoden aikana seudun liikenteen liikevaihto oli reaalisesti noin 14 % korkeammalla kuin vuonna 2000.

Liikenteen palkkasumma ja henkilöstömäärä kääntyivät nousuun viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Alan palkkasumma nousi reaalisesti vajaat 2 % ja henkilöstömäärä yli 2,5 % vuoden 2007 neljännellä neljänneksellä. Vuodesta 2000 alan palkkasumma on noussut reaalisesti 4,5 %, selvästi vähemmän kuin liikevaihto. Ennen viime vuoden lopun käännoä liikenteen henkilöstömäärän trendi on ollut laskeva useita vuosia. Vuodesta 2000 alan henkilöstömäärä on laskenut 11 %.

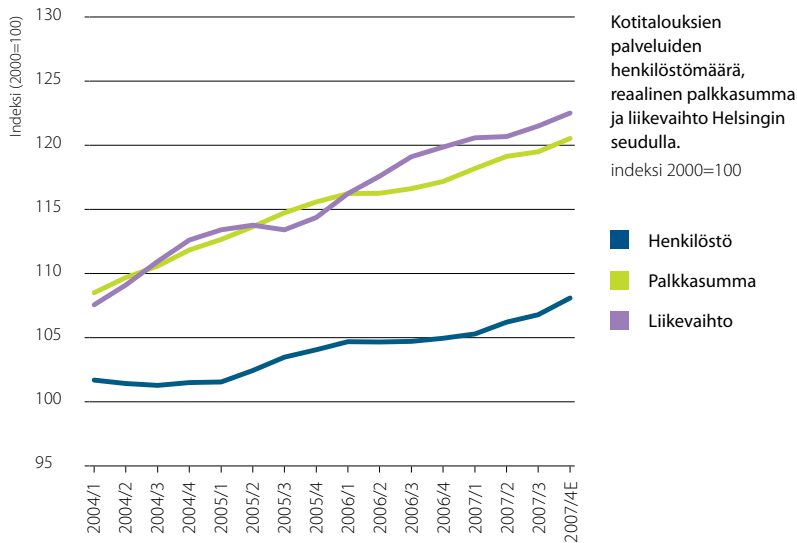
Liikenteen yritykset työllistivät työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 55 000 henkeä Helsingin seudulla.

Liikenteen henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Palvelut kotitalouksille

Virkistys-, kulttuuri- ja urheilutoiminta, pesula-, kampaamo-, parturi- yms. palvelut, järjestötoiminta, ympäristönhuolto

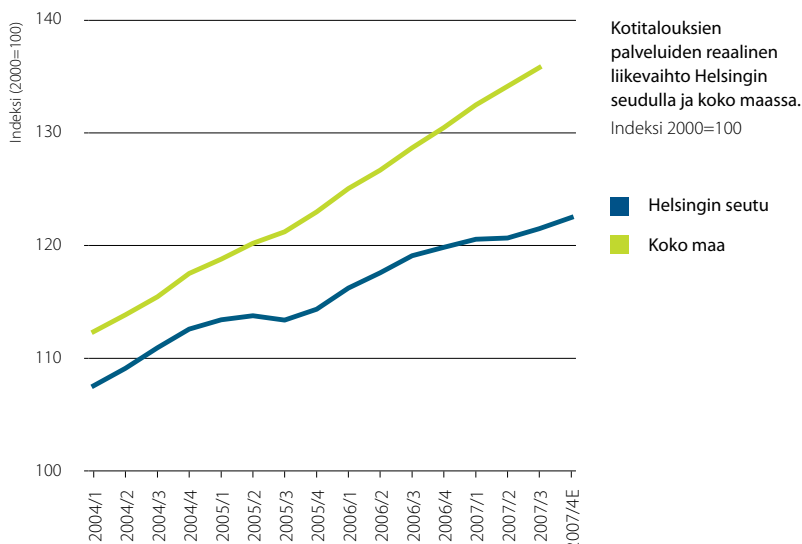
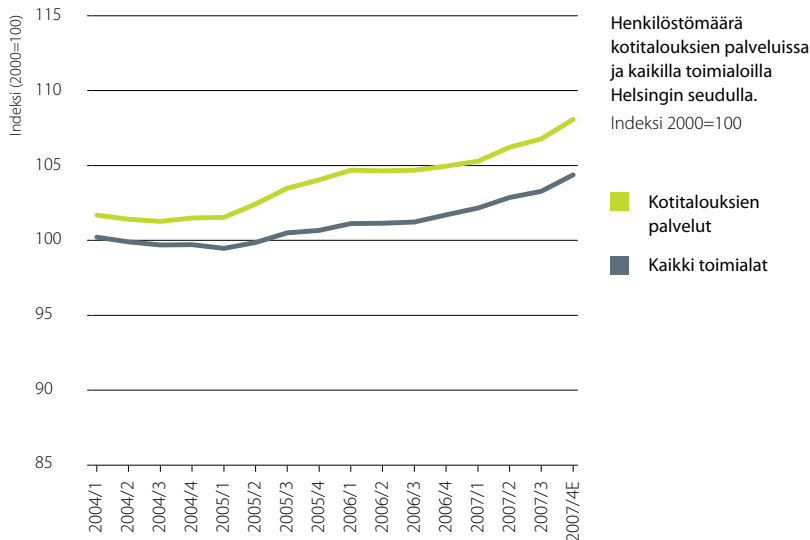

Kotitalouksien palveluja tuottavilla yrityksillä henkilöstömäärä kasvoi nopeasti viime vuoden lopulla.

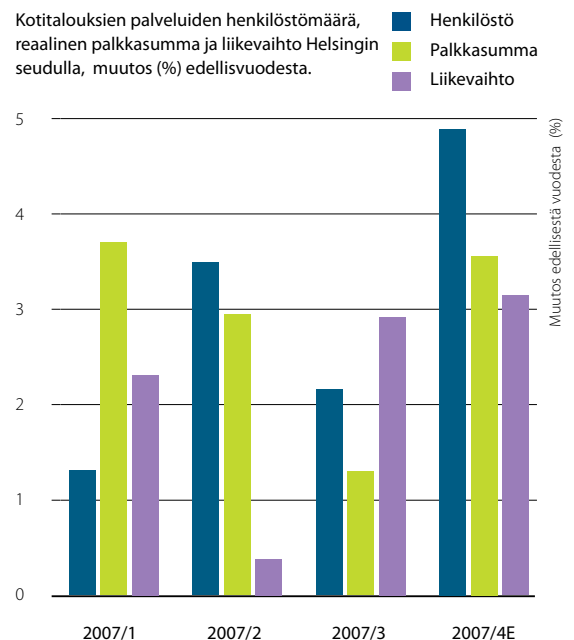
Kotitalouspalvelujen liiketoiminnan kehityksessä on ollut äkkinäisiä nousuja ja laskuja. Viime vuonna alan liikevaihto kasvoi jokseenkin vakaasti. Vuoden viimeisellä neljänneksellä alan liikevaihto kasvoi reaalisesti yli 3 % edellisvuodesta. Viimeisen kolmen vuoden aikana alan liikevaihdon kasvuvauhti on jäänyt Helsingin seudulla jälkeen koko maasta. Kotitalouspalveluiden liikevaihto on noussut reaalisesti 23 % vuodesta 2000.

Kotitalouspalveluiden palkkasumman ja erityisesti henkilöstömäärän kasvu vauhdittui viime vuoden lopulla. Alan palkkasumma nousi noin 3,5 % ja henkilöstömäärä lähes 5 % vuoden 2007 neljännellä neljänneksellä. Alan palkkasumma on noussut 21 % eli vain hieman vähemmän kuin liikevaihto vuodesta 2000. Henkilöstömäärä on kasvanut 8 % vuoteen 2000 verrattuna, selvästi enemmän kuin seudun kaikilla toimialoilla keskimäärin.

Palveluja kotitalouksille tuottavat yritykset ja yhteisöt työllistivät viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan noin 50 000 henkeä Helsingin seudulla.

Kotitalouksien palveluiden henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Julkinen hallinto ja hyvinvointipalvelut

Julkinen hallinto, maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus, koulutus, terveydenhuolto, sosiaalipalvelut

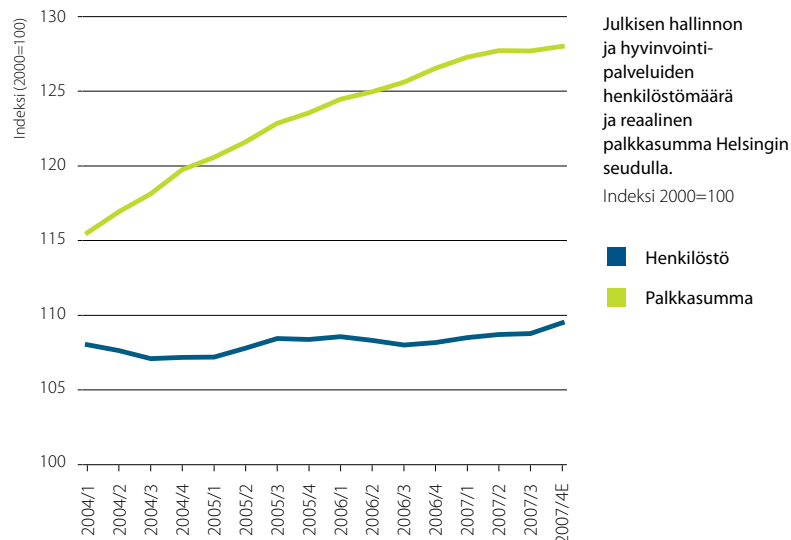
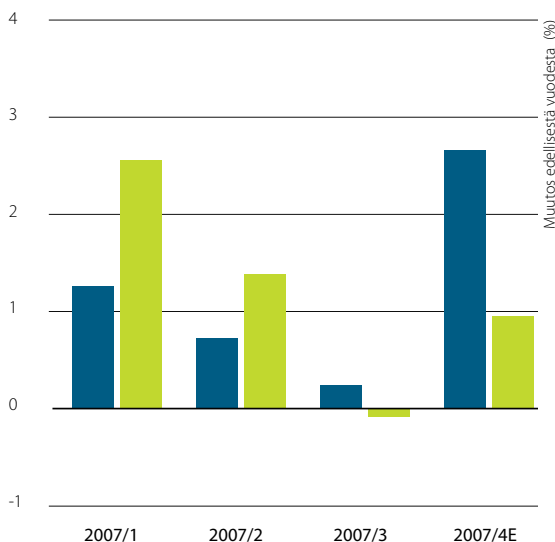
Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden henkilöstömäärä kääntyi uudelleen nousuun viime vuoden lopulla.

Julkinen hallinto ja hyvinvointipalveluja tuottavien yhteisöjen palkkasumma kasvoi viime vuonna hitaammin kuin toimialoilla keskimäärin. Ennakoarvion mukaan alan palkkasumma nousi reaalisesti prosentin vuoden 2007 neljänneksellä. Alan palkkasumman hidastuvasti nouseva trendi on viime vuosina ollut Helsingin seudulla samansuuntainen kuin koko maassa. Vuodesta 2000 alan palkkasumma on kasvanut seudulla noin 28 %, selvästi enemmän kuin koko maassa.

Julkinen hallinto ja hyvinvointipalvelujen henkilöstömäärä kääntyi selvään nousuun viime vuoden viimeisellä neljänneksellä, jolloin henkilöstöä oli yli 2,5 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuodesta 2000 alan henkilöstömäärä on kasvanut noin 10 %, huomattavasti enemmän kuin seudun kaikilla toimialoilla.

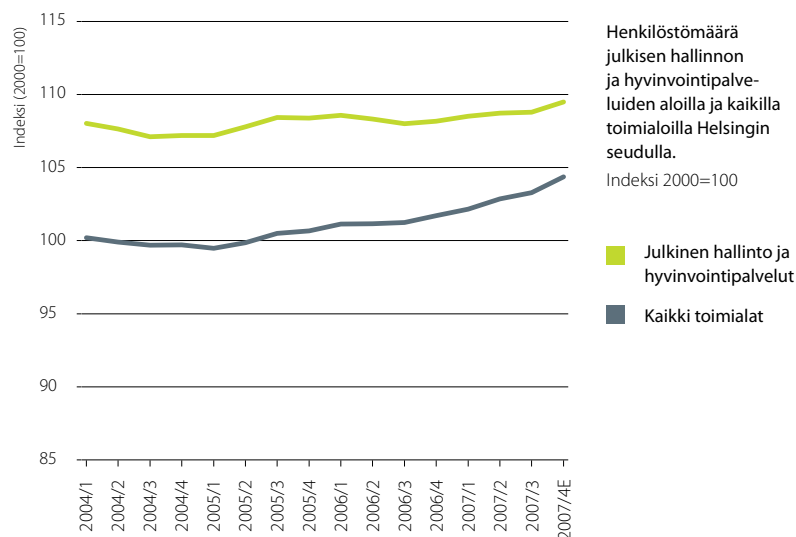
Työvoimatutkimuksen mukaan julkinen hallinto ja hyvinvointipalveluja tuottavat yhteisöt työllistivät viimeksi kulu- neen vuoden aikana noin 168 000 henkeä Helsingin seudulla.

Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden henkilöstömäärä ja reaalin palkkasumma Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

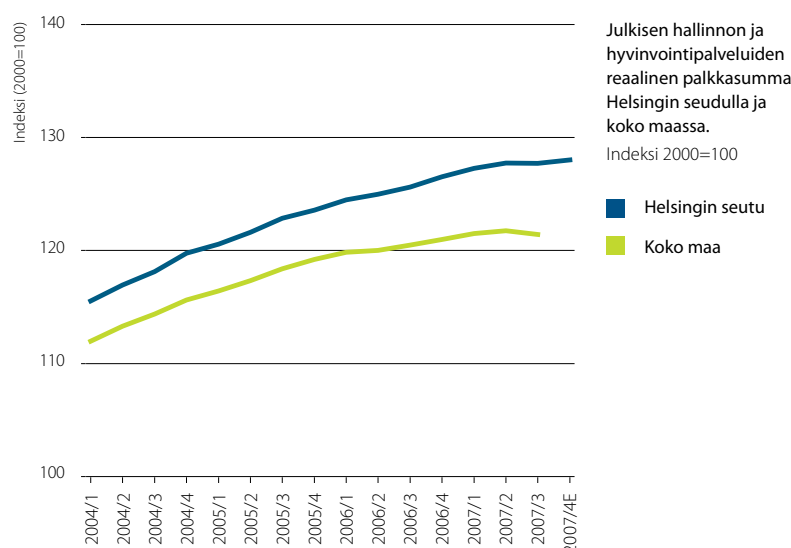
Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden henkilöstömäärä ja reaalin palkkasumma Helsingin seudulla.
Indeksi 2000=100

■ Henkilöstö
■ Palkkasumma

Henkilöstömäärä julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden aloilla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.
Indeksi 2000=100

■ Julkinen hallinto ja hyvinvointipalvelut
■ Kaikki toimialat

Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden reaalin palkkasumma Helsingin seudulla ja koko maassa.
Indeksi 2000=100

■ Helsingin seutu
■ Koko maa

Vaihtuva teema: Väestökehitys Helsingin seudulla

Helsingin seudun väestö kasvoi 14 400 hengellä vuonna 2007, enemmän kuin kertaakaan aikaisemmin 2000-luvulla. Kasvu perustui ennen kaikkea vilkkaaseen maahanmuuttoon.

Väestönmuutos Helsingin seudulla

Helsingin seudun (14 kuntaa) väestönkasvu oli viime vuonna suurempaa kuin kertaakaan 2000-luvulla. Seudun asukasmäärä lisääntyi ennakkotiedon mukaan 14 400 hengellä eli 1,1 % vuonna 2007. Viime vuosi on toinen peräkkäinen vahvan kasvun vuosi, sillä vuonna 2006 väestömäärä lisääntyi 14 000 henkeä. Seudulla Helsingin väestö kasvoi 3 800, Espoon 2 900, Vantaan 2 700 ja kehyskuntien yhteensä 4 900 asukkaalla.

Alueen väestömäärään suhteutettuna Helsingin seudun väestönkasvun painopiste oli selvästi

kehyskunnissa. Kerava kasvoi viime vuonna nopeimmin, 2,6 %. Myös Vihdissä, Kirkkonummella ja Sipooossa väestönkasvu ylitti 2 %, ja Mäntsälässä, Nurmijärvellä ja Tuusulassa päädyttiin yli 1,5 %:n kasvuun. Pääradanvarren kaupungit Järvenpää ja Hyvinkää kasvoivat muita kehyskuntia selvästi hitaammin, alle 1 %. Pääkaupunkiseudun kaupungeista suhteellisesti nopeimmin kasvoi Vantaa, 1,4 %. Espoon väestö lisääntyi 1,2 %, Helsingin 0,7 % ja Kauniaisten 0,5 %.

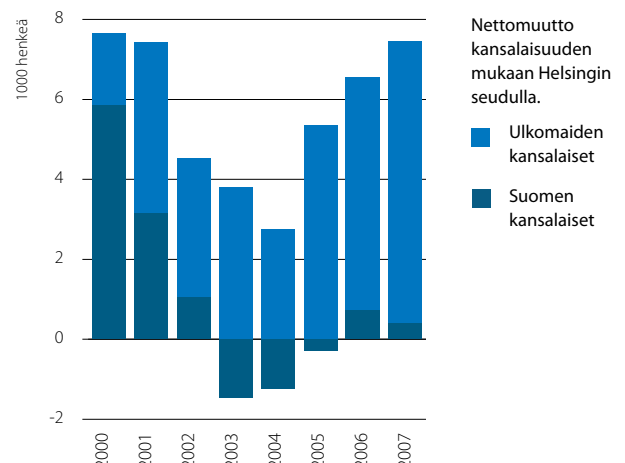
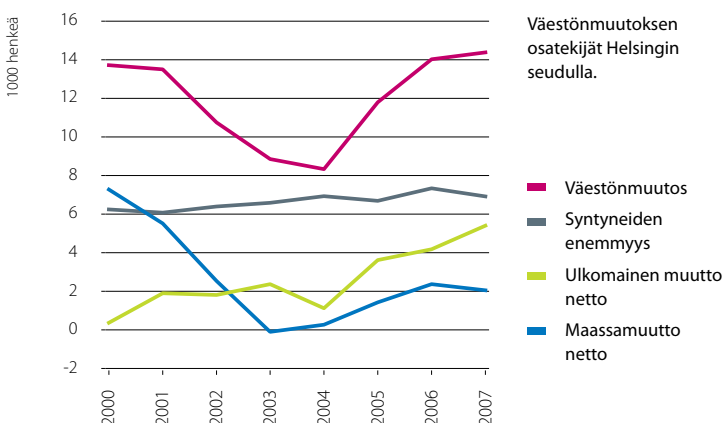
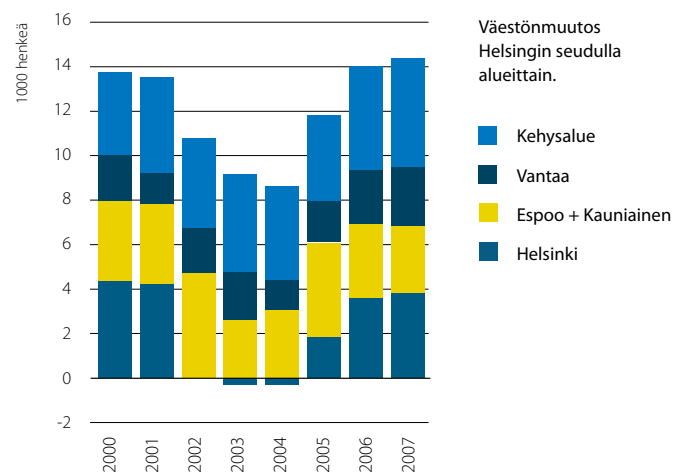
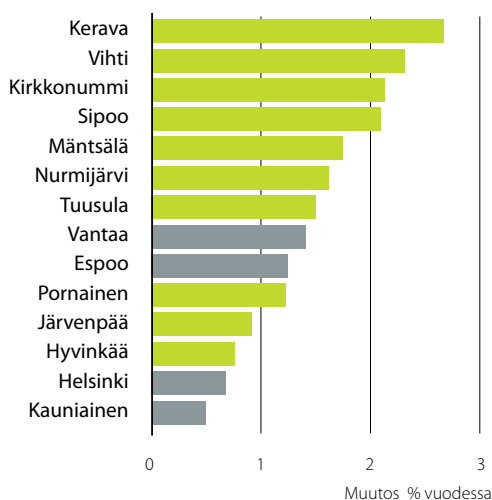
Väestönmuutoksen osatekijät

Väestönkasvusta vajaa puolet, 6 900 henkeä, perustui luonnolliseen kasvuun eli syntyneiden suurempaan määrään kuolleisiin verrattuna. Muuttovoiton vaikutus oli 7 500 henkeä. Muuttovoitosta suurin osa, 5 400 henkeä, perustui ulkomaiseen nettomuuttoon (maahanmuuton ja maastamuuton erotus), joka on kasvanut koko 2000-luvun ajan. Maassamuuton

osuus oli 2 100 henkeä, hieman vähemmän kuin edellisellä vuonna

Ulkomaalaistaustaisten muuttajien rooli Helsingin seudun väestönkasvussa on paljon suurempi kuin ulkomaisen nettomuuton, sillä heitä muuttaa seudulle paljon myös muualta Suomesta. Ulkomaalaistaustaiset ovat hallinneet Helsingin seudun muuttovoittoa vuodesta 2001 alkaen, ja heidän osuutensa on kasvanut vuosi vuodelta. Viime vuoden 7 500 hengen muuttovoitto koostui ennakoarvion mukaan noin 95 %:sesti ulkomaiden kansalaisista.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestötilastot sekä väestönmuutosten ennakkotiedot vuodelta 2007
Aluejako: Tiedot perustuvat 14 kunnan Helsingin seutuun, johon sisältyvät myös Mäntsälä ja Pornainen.

Helsingin seudun toimialakatsaus

1
08

Julkaisija

Helsingin seudun kauppakamari
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus

Kaupunkitutkimus TA Oy
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
puh. (09) 561 2493
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja

Varatoimitusjohtaja **Jorma Nyrhilä**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60213
jorma.nyrhila@chamber.fi

Asiamies **Tiina Pasuri**

Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60215
tiina.pasuri@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. (09) 561 2493
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Projektitutkija **Eeva Kostiainen**
Kaupunkitutkimus, puh. (09) 568 19 560
eeva.kostiainen@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu

Mainostoimisto KPL Oy
kari.lehkonen@kpl.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Tietolähteet ja käsitteet

Reaalinen liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo deflaoituna kuluttajan hintaindeksillä. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja kahden seuraavan kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suorustustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Reaalinen palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo deflaoituna kuluttajan hintaindeksillä. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden palkkasummien ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuorustustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden henkilöstömäärien ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennustee-

seen. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työllisyys / työllisten määrä on Helsingin seudulla asuvien henkilöiden määrä, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Tiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Työpaikkojen pohjana ovat työssäkäyntitilaston vuoden 2004 lopulliset tiedot, jotka on muunnettu vuoden 2007 tasolle työvoimatutkimuksen tietojen avulla. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. **Viime vuotta koskeva laskelma:** Kaupunkitutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Helsingin seutu:** Toimialoittaisen tuotannon kehitystä ennakoiden indikaattorien perusteella konstruoitu ennakkoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. **Kuvaajan ja ennakoarvion laadinta:** Kaupunkitutkimus.

- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilaston bruttokansantuote kiintein hinnoin, lukuun ottamatta viimeistä neljänneistä. Viimeisen neljänneksen tieto on ennakoarvio. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito. **Ennakoarvion laadinta:** Kaupunkitutkimus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat neljän neljänneksen liukuvia keskiarvoja, joissa keskiarvo on sijoitettu viimeiselle havainnolle.

Ennakoarviot: Kirjain E kuvion vaaka-akselin vuosineljänneksen yhteydessä tarkoittaa, että kyseisen neljänneksen tuotantoa, liikevaihtoa, palkkasummaa ja henkilöstömäärää koskeva tieto on ennakoarvio.

Helsingin seutu koostuu
pääkaupunkiseudusta ja kehyskunnista

